

KURJER LITIEWSKI

w WILNIE dnia 6 Marca. V. S. ROKU 1807

S PETERSBURG VS. d. 22 lutego. Imperator Im raczył oświadczyć ukontentowanie najwyższe Cesarzewiczowi W. X. Konstantynowi za rychłe uformowanie milicyi Imperatorskiej, która w krótkim czasie rzyprawiona została do stopnia wysokiego; iakoż wszystkim Officerom, którzy w tém dziele pracowali. Oświadczone ukontentowanie przez reskrypt **CL. Arakczew** za porządne utrzymywanie artylleryi, która za świadectwem wodzów, przykładą się znakomicie do zwycięstw nad nieprzyjacielem odniesionych.

LONDYN d. 30 stycznia. Okręt z rzeki Platy przysłany od Pophama dał rządowi dokładną wiadomość o klęsce zadanej Anglikom w Buenos Ayres. Zaraz po zdobyciu tego miasta w lipcu, Muncypalny urzdnik Hiszpan Pueridon, i Półkownik Liniers Francuz będący w służbie Kościoła Katolickiego, silnie pracować zaczęli nad zbudowaniem ludu. Co chociaż tajemnie czynili, wiedzący o wszystkiém G. Beresford zachował ostrożność przyzwoitą, aż przyjdzie posiłek spodziewany z Europy i przygórka dobrej nadziei. D. 2 sierpnia Pueridon na czele 1500 żołnierza ukazał się pod murami; wódz Angielski na spotkanie wychodzi nie mając nad 500 ludzi, zwycięża, 9 armat zdobywa. Wkrótce potem straszliwa nawalność zatapia wiele szalup naszych, które komunikacją wojska lądowego z eskadrą Pophama utrzymywać miały.

Własnym siłom zostawiony Beresford, d. 8 został opasany w mieście przez Hiszpanów, których 22 t. liczone, przyłączyli się do nich obywatele, biorąc się do broni przeciw słowu przy kapitulacji danemu; Kościoły, domy osadzone zbrojnemi i armatą, tak dalece iż Beresford żadnego dla siebie nie widząc bezpieczeństwa, zamknął się w twierdzy z 1400 Anglików. Nieprzyjaciel szturmem groził, uprzędkła nieszczęście ugoda tegoż dnia podpisana; lud nasz cały w niewolę poszedł, i ma być iak najprędzej odesłany do Anglii, z kądem różną liczbę jeńców Hiszpańskich w zamianę uwolnić namy. Własność prawdziwie Angielska w Buenos Ayres znalazła ona będzie nietknięta Beresford nie stracił w bitwie nad 167 ludzi zabitych i ranionych; 700 Hiszpanów poległo, którzy nam zabrali wiele okrętów przewozowych. Półkownikowi Liniers oddała sprawiedliwość Popham, że lud swój rozjątrzony powściągnął od mordowania poddających się Anglików; nakoniec donosi o wiadomém przybyciu z Przygórka dobrej nadziei Półkownika Backhouse wzięciu Maldonado, i krążeniu naszej eskadry przed uściem Platy.

Wędrownik Barrow opisując podróż swoją do różnych części świata, dowodził obszernie, że Buenos Ayres kluczem jest do Ameryki południowej; z tego miejsca narodowi Angielskiemu najlepsza zręczność do zawojowania Peru. Zdanie uczonego męża wielki miał wpływ do wyprawy przedsięwziętej; że poszła mniej pomyślnie, wina jest G. Bard i Popham, którzy zbyt

prędko do dzieła przystąpili, nie czekając większej potęgi; tym sposobem niewczesnie objawiona tajemnica; Hiszpanów uczyni na przyszłość ostrożniejszemi. Wiedział Wice Król, iż Anglicy zamyślają go odwiedzić, lecz nie uwierzył powieści, przygotowania do odporu nie zrobił, ledwie tysiąc zbrojnych było w Buenos Ayres gdyśmy zdobyli miasto d. 6 lipca. Liniers przyłożył się najwięcej do powodzenia nieprzyjacielskiego; on lud potrwożony ośmielił orężem opatrzył posiłki z powiatów odległych, największe z osady S. Sacramento sprowadził, 2 statki od 18 armat uzbroił, szturmem kierował. Liczą Hiszpani, że wojsko nasze w Buenos Ayres szkodę sprawiło na million 200 t. piastów.

Dawnośmy nic nie mieli o czynnościach G. Miranda. Po oddaleniu się jego z osad Hiszpańskich bunt powstał w prowincyi Carracas tak powszechny i straszny, że Gubernator pisał do rządów Francuzkich wysp Martiniki i Gnadalupy o pomoc wojskową. Przyczyna rozruchu nie wiadoma; zgadywają niektórzy, że przyjaciele i stronicy G. Miranda walczyć zaczęli o niepodległość. To niewątpliwa, że wódz tułacz na początku listopada przybył do Trinitady, chcąc podobno widzieć zbliżka wszystko; i z okoliczności korzystać; ludowi zaś swojemu nadzieję czyni otrzymania nowych z Anglii posiłków; których jednak podziśdzień wyglądał nadaremnie. To jeszcze wiadomo, że od Pophama z Platy odebrał 2 listy jeżeli mu Kapitan obiecywał iaką pomoc uczynił, rozumiemy z własnego domysłu, iak wyprawę przedsięwziął; rząd żadnych związków nie ma z G. Miranda.

Ministrowie przelożyli Parlamentowi konieczną potrzebę utrzymywania w roku terażniejszym 150 t. marynarskich i morskich żołnierzy; gdy naród ma wszystko być przeciw nieprzyjacielowi powszechnemu. Pozwolono bez trudności. Nigdy w portach Anglicy czynniejsi nie byli, nigdy ogromniejszej gotowości na lądzie u nas nie czyniono. Słychać, że na wiosnę 60 t. żołnierza użyje Brytannia W. na rozerwanie sił Francuzkich. Jzba niższa na wydatek armii przeznaczyła więcej 14 millionów FS. tyleż na flotę. Wojsko regularne dziś liczy głów 180 t. milicya 254 t. Gubernatorom i urzędnikom kraju całego zalecono, ażeby z 820 t. ludzi zdatnych do noszenia broni inżypisanych, ile znajduje się w 5 Królestwach, wybrali iak najrychle część czwartą, i w obrótach wojennych pilnie ćwiczyć kazali; rząd albowiem chce mieć gotowość na przewidziany przypadek, ieśliby nieprzyjaciel kiedykolwiek armie swoje do Boulogne zgromadził i projekt lądowania chciał odnowić.

Francuzka eskadra w porcie Bresteńskim uzbrojona gotuje się wyjść pod żagle, skoro wiatr pomyślny mieć będzie; bardziej jeszcze gdy oddalą się od brzegów Anglicy. Nieprzyjaciel ma 11 okrętów linio-

wych. Z naszej strony Lord S. Vincent przyoił znówu komendę najwyższą floty kanalowej, i zawiesił flagę na o ręcie Hibernia od 120 armat; poprzednik Admiral Cotton znajduje się w Londynie, zostawiwszy naczelniostwo tymczasowe Admiralowi Saurmarez, Thornborough z okrętem S. Joseph od 110 armat pośpieszył do morza śródziemnego.

Z Barbados jest wiadomość, że wyspa Batawska Curassao poddała się Anglikom którzy przed dwoma laty próżno ją podbić usiłowali. Admiralicya w te strony wysłała natychmiast kilka fregat, i rozkaz wozdom naszym, ażeby nakoniec wojnę odporną przemieniwszy w zaczepną, starali się podbić wszystkie osady nieprzyjacielskie w Indy zachodniej, mianowicie Guadalupę i Martinikę. Zkąd wysłani korsarze tak wielką przeszkodę w handlu czynić zwykli. Niedawno w izbie naszej czytano pismo dowodzące, iak wiele traci kompania wschodnia przez korsarzów Francuzkich, uzbroionych na wyspie Francuzkiej i Reunion. Z tą projekt podbicia onych doświadczeni Oficyerowie myśl swoją otworzyli rządowi w tey mierze, wykładając łatwość dzieła, trudność, i przeszkody wszelkie. Zdaje się, iż rząd przychylił się do tego przedsięwzięcia chociażby najwięcej kosztowało posiadanie Przygórką dobrej nadziei, bliskość osad Wschodnio Indyjskich ułatwi dzieło ważne, zwłaszcza jeżeli prawda jest, iż jedna z eskadr niedawno wysłanych z Europy liczną dywizją niosącą żołnierzy lądowych, ma być użyta z drugimi w tey stronie do pomienionej wyprawy.

Słychać, że Prezydent Amerykański Jefferson odebrał order legionu honorowego. Zatargi RPtey z Hiszpanią zgasi podobno ugoda wkrótce spodziewana; jednak Amerykanie miasto Nowy Orleans utwierdzili a G. Wilkinson z dywizją wojska przysłany od północy, ochotników zwelęwa. Prowincją Floridę bez wątpienia Król Katolicki nastąpić ma Amerykanom; już zgodzono się, iak wielka summa będzie iemu wyliczona; idzie jeszcze o rozkład terminów. Senat RPtey w mieście Washington nie jest jednomyślny względem zniesienia handlu Murzyńskiego; 16 głosów za projektem było tyleż przeciwnych, którzy wielorakich odmian i poprawek żądają. W Anglii ten handel prawem jest zniesiony; próżby kupców nie przyjęte, Minister Grenville w izbie wyższej mówił o potrzebie wydania rozkazów ostatecznych, ażebyśmy nakoniec przywiedli do skutku, co dawniej przepisał Parlament; przeciwnie rozumiejących było nie wielu. Parowie kazali jednomyślnie, a eby zapadłemu prawu stało się zadość.

Lordowie Minto i Caledon Gubernator w'e wschodniej Indyi i Przygórką dobrej nadziei wychodzi pod żagle. Kupcy nasi za rządów Pitta zgadzając się na podwójną opłatę od okrętów handlowych, odebrali zapewnienie, że ten podatek do końca wojny tylko trwać będzie, iako przeznaczony do uzbrojenia statków potrzebnych na straż kupieckim flotom. Nowa uchwała Parlamentu mieć chce, ażeby opata pomieniona zamieniła się w daninę wieczną; kupcy nie chcąc znosić takiego ciężaru w spokojnej chwili, rzecz izbie niższej podali na rozważę.

G. Fox wkrótce do nas powróci, następcą jego w najwyższej komendzie wojsk Angielskich w Sycylii będzie G. Moore: ten z posiłkiem na eskadrze Admirała Duckworth przysłanym dziś liczy 12 t. najlepszego żołnierza; flotta niedawno wysłana do morza śro-

dziemnego siłę pomnoży. Powszechnie jest różnieniem, iż Moore upatrzwszy sposobność przedsięwzięcia powtórną wyprawę do Calabryi, zwłaszcza gdy wojsko Francuzkie osłabi się dywizjami ciągniętymi teraz do Wenecyi. Wesprą Anglików zprzymierzeni Sycylijczycy, którym według odgłosu hetmanic będzie X. Hesse Philipsthal. Tymczasem jedni i drudzy zatrudniają się pilnie uzbrojeniem nadbrzeżów Sycylii całej przeciw zapowiedzianemu Francuzów lądowaniu.

Przed portem Hiszpańskim na wyspie Cube Havana Admiral Cochrane utrzymuje okręta Elephant i Veteran, ażeby wyniszczyć nie pozwalały na nieprzyjacielskim liniowym Foudroyant i Lorenzo. Spodziewamy się słyszeć wkrótce o przedsięwzięciu powtórnym na Buenos Ayres; niema wątpliwości, że Popham otrzyma znaczny posiłek; prócz eskadry do niego wysłanej w październiku, zmierza na rzekę Plata iuna w Styczniu z wielką flotą wyprawioną. Pod Cadix Lord Collingwood miał rozprawę z Hiszpanami, niektóre okręta nieprzyjaciół ukazały się przed portem doświadczając podobno, czyliby nie mogły płynąć do Ameryki nie postrzeżone od Anglików. Człony Admiral przynagli wszystkie do powrotu na dawne stanowisko: statki nasze zapędziwszy się ku brzegom z batteriami jeszcze lądowymi walczyć musiały.

W stolicy Georgii Amerykańskiej prowincyi Savannah założonej r. 1731 przez Emigrantów Saltzburških Murzyni spisek utworzyli na wyrznięcie białych; rzecz odkryta wcześniej, winowayców ukarano.

WIEDEN d. 28 lutego. Umarł GL. Chernell kommandant graniczny w Carlstad i Warasdin, iako też GM. Hartenstein. GM. Ulbrecht uwolniony od służby; przywrócony do niej GM. Wintzingerode. D. 12 na okręcie Eolus przybył do Triestu GL. Bellegarde kommandant dywizyi tak dawno wysłanej ku granicom Albańskim; słabość zdrowia spoczynek obrać kazała, wojsko zostało na wyspie Giuppana pod GM. Litz Wodzowie Angielskich eskadr na morzu Adryatyckim oświadczyli; że wszystkie porty Włoskie odtąd zamknięte będą; niektóre statki Austryackie żywność do Wenecyi niosące zabrane zostały.

Wojsko Wurttembergskie i Bawarskie do oblężenia twierdzy Schweidnitz przystąpiło po dobytciu Wrocławia. Wiadomo, iakim sposobem r. 1761, prawie pod okiem W. Fryderyka, Laudohn ubiegł twierdzę szturmem w kilku godzinach. Monarcha Pruski r. 1762 więcej z Miesiący czasułożył na pozyskanie onej; i nie rychło dobytą byłaby, gdyby bomba magazynu prochowego przypadkiem nie spaliła. Spodziewać się należało, że w terażniejszej wojnie długi odpor czynić będzie, zwłaszcza gdy przez lat 44 od wspomnianej epoki rząd Pruski nie oszczędził do powiększenia fortyfikacji. Stało się jednak inaczej; kommandant G. Hacke po wytrzymaniu ledwie dwudniowym bombardowaniu prosił o kapitulacyę, którą G. Vandamme d. 6 podpisał. Oficyer Pruski że zawiodł powszechną nadzieję, dać musi sprawę ścisłą przed Królem swoim; niewiadomo co jego przywiodło do niesłychanego poświęcenia; niewiadomo iak liczny miał garnizon; to pewna, że X. Anhalt Pless w twierdzy nie był, lecz z Swidnicy i drugich miast nietkniętych jeszcze wojsko zebrawszy, w pole ruszył.

Kapitulacya jest osnowy następującej. Swidnica będzie oddana wojsku zprzymierzonemu d. 16, jeżeli do tego czasu Prussacy nie dadzą odsieczki, Artyllerya, amunicye, broń, magazyny, plany rzetelnie będą wy-

dane: Garnizon idzie w niewolę, d. 16 rano wyciągnię z twierdzy z honorami wojskowemi, broń złożony: Officyerom zostawie się szpada, całemu rycerwu własność, pierwsi mogą mieszkać gdzie się podoba, dając słowo nie służenia do zamiany; iakoteż żołnierze żonaci: Wolne sprawowanie obrządków religii zachowane. Cywilni urzędnicy na miejscu zostają: Kassy Królewskie zabiera nieprzyjaciel. Chorych i ranionych Prussaków opatrywać przyrzeka. Kassy wdowie sieroce, szpitalne będą nietknięte, iakoteż biblioteki szkoły poczta. Inżynierowie Pruscy d. 15 Francuzkim pokażą rzetelnie plany twierdzy, miny, zbrojownie; teg z czasu iedna z bram przedniejszych osadzona będzie żołnierzem Francuzkim. Garnizon nowy będzie iak najmniej, ze względu iż miasto w bombardowaniu straciło wiele. Kommandant wyszle do Króla z raportem Officyera, który w liczbę ienców nie idzie.

Po napisaniu tej umowy G. Vandamme ruszył niemieszkając dywizją wojsk Bawarskich G. Minucci z regimienta konne ieden pieszy Wurtembergski do Wartha, gdzie znajdować się miał X. Anhalt z wojskiem Pruskiem; wkrótce więc spodziewane jest doniesienie o bitwie zaszelej w tych stronach, która los dotąd wątpliwy miasta Schweidnitz rozstrzygnie. Reszta wojsk zprzymierzonych ma ciągnąć wkrótce do Neisse, i oblężenie zaczynać.

SEMLIN d. 17 lutego. Już więc staneli Serwianie u celu chęci swoich; twierdza Sabacz otworzyła im bramy. Turecki kommandant Deli Hassan Basza po wytrzymaniu bombardowaniu, które dni kilka trwało, widząc upadające domy, nie spodziewając się żadnego posilku, o kapitulacyę prosił. Zezwolił na wszystko przytomny w obozie naczelnik Czerny; d. 5 podpisał umowa; Muzułmani broń złożyli; lud cały może ciągnąć do Bosnii, albotez do innych prowincyi Tureckich, nawet przez granicę Astryacką, jeżeli na to zgodzi się miejscowa zwierzchność. Wysłany do Mitrowic Namiestnik Miloia otrzymał pozwolenie od kommandanta Cesarzkiego, Turcy spokojnie przechodzić zaczęli bez broni, unosząc w asność wszelką.

Wiadomo, że wodzowie od Selima 3 na Serwianów z wojskiem przystali w iesiennej porze, nie wprzód sklonili się do podpisania pokoju, aż uyrzeli lud swoy kilkakroć porażony od Czernego. Trzech było, Ibrahim, Selif Eiuib. Wszystkich Dywan przywołał do Constantinopola, żeby sprawę dali z postępów swoich. Staneli; uznani za niewinnych; iednak wodz najwyższy Ibrahim odebrał rozkaz udać się na mieszkanie do Scutari; Selif i Eiuib zachowani w czynnej służbie.

Sławny Passwan Oglou, który przez lat wiele państwu Ottonańskiemu srogie ciosy zadawał, nagle umarł w Widdinie. Porta zamyslała iemu dać najwyższą kommandę wojsk swoich, z którymi nawet miał wtargnąć do Serwii, iesliby Czerny czymkolwiek przeciwnego zawartej ugodzie. Kilko dniami przed śmiercią jego stanął pod murami Kusanzu Aly na czele 2 t. Janiczarów z Belgradu wyprowadzonych, lecz do miasta nie był przyjęty. Passwan zostawił bez wątpienia liczne skarby, opatrzone zbrojownie, wojsko znaczne. Kto będzie następcą jego, zgadnąć trudno. Dwóch miał przedniejszych Namiestników, Molka i Mehmisz; pierwszy z okrucieństwa nieludzkiego dobrze poddanym i sąsiadom znaiomy.

Bekir Basza otrzymał kommandę wojsk Tureckich

przy cieśninie Dardanelskiej, wodz flotny iemu podlegać powinien. Dywan uzbraić kazał 24 okręta wojenne, między którymi 9 jest liniowych od 84 i 74 armat; innych 9 nowych budowla nie rychło będzie dokończona. Angielski Admiral Louis z eskadrą stoi przed portem stolicy, czekając rozkazów od rządu swojego; powszechny jest u Turków ogłos, że Lord Collingwood ukaże się wkrótce przed Dardanellami z liczniejszą flotą.

Serwianie postanowili nie cierpieć Zydów u siebie w całym kraju: Znajdowała się ich liczba nie mała w zdobytym Belgradzie; wszystkim za granicę ustąpić kazało; 190 znaczniejszych przeniosło się do Semlina.

KROLEWIEC d. 18 lutego. G. Victor wyznaczony kommandant o korpusu armii Francuzkiej; która się składa z wojsk Federatów Renu, pośpieszając do głównej kwatery, w okolicach Stettinu gdy konie odmieniał na poczcie pomyany został przez Prusackich strzelców, i zaprowadzony do Colberga, z kąd został do nas odesłany; Gubernator intezszy G. Ruchel pojechał do Memla; w temże mieście był G. Bertrand; i krótko bawiąc powrócił do obozu swego.

Donieśliśmy dawniej, że Monarcha Pruski ukarał wielu Officyerów armii swojej, za niedopełnioną powinność stanu rycerskiego, mianowicie kommandantów Erfurtu, Magdeburga, Spandan, Stettinu, i Custrinu. Prawo rozciąga się na wielu innych; mianowicie zaś odprawiony bez abszytu Półkownik Du Trossel Wice Kommandant Magdeburgski, i wszyscy oficyerowie na ostatnią w tej twierdzy radę zwołani, którzy kapitulacyę podpisali; wielu Officyerów korpusu X. Hohenlohe, który pod Prenzlów i Passewalk broń złożył; inni należący do załogi Stettinskiej; ci wszyscy którzy w iak emkolwiek zdarzeniu opuścili swój korpus. Na przyszełość zaś do surowej odpowiedzi mają być pociągani kommandanci, którzy w obronie twierdzy powierzonych nie uczynią, cze o po nich spodziewać się należy; regimienta nie dopełniające powinności będą skassowane; Officyerowie bez odniesionej rany ciężkiej uchodzący z boiowiska, ogłoszeni za niesławnych; żołnierze broń rzucający w niecieczce rozstrzelani; i inne kary tym podobne są przepisane tym celem najbardziej, ażeby karność źródło zwycięstwa pod Pruskie chorągwie przywrócić.

BERLIN d. 10 lutego. Kampania Francuzka przeciw Szwedom krótko trwała Mortier bez trudności opanował całą Pomeranię; w samem tylko mieście Greifswald utrzymywał się czas nieiaki garnizon, lecz i ten przewyższający liczbę nieprzyjaciół następując odszedł do stolicy Stralsundu. Jeszcze Szwedów garstka zastanowić się chętała w Leschenhagen i Andershof, gdzie byliby zapewne odciętemi, gdyby wczesniej nie wyszli korzystając z mgły grubey. W kilku utarczkach nie wielu z obu stron padło, mało jest ranionych ienców nad 50 nie pojmyli Francuzi. Gdy już wojska Szwedzkie zgromadziły się do Stralsundu, Mortier główną kwatery z Anclam przemieścił do Multzow, i na czele podiazdu licznego zbliżył się do twierdzy. Generalowie Essen i Armfeldt wysłali na spotkanie 600 piechoty, 500 jazdy z 4 armatami; zaszła utarczka nie znacząca, w której raniony został Półkownik Francuzki, Szwedzi do murów ustąpili, spodziewając się oblężenia bliższego; to iednak zaczęło się nie rychło Mortier odebrał rozkaz iść z korpusem do Gdańska, co wnet uczynił, zostawiwszy nieco żołnierza w Anclam dla ostrzegania obrótu przeciwney strony.

HAGA d. 9 lutego. Rząd nasz całą teraz troskliwość obrócił na podniesienie z upadku straszliwego miasta Leyden. Nie tylko wszelkie onego długi będą z płacone ze skarbu, ależ w ele podatków odpuszczono na czas długi, przedniejsze domy naprawić postanowiono kosztem publicznym. Okropny przypadek nauczył Batawów ostrożności. w żadnym dziś mieście prochu trzymać nie chcą. Obywatele wszystkich prowincyi sypią hojne iałmużny na wsparcie ubogich; z zagranicy przychodzą dary wsparcia; Londyn dał przykład nappierwszy przesyłając nieszczęśliwym 6 t. FS.

Wiadomości z Chin odebrane donoszą, że w tém państwie głód panuje; Anglicy z Bengalu do Canton wysłali wiele okrętów łanownych ryżem. Cesarz iawnie sprzyja religii Chrześcijańskiej wyznawcom nawet Monarcha Japoński nie jest dalekim od przyięcia Misyonarzów do kraju swego, Anglicy w osadach wschodnio Indyjskich nie są zupełnie spokojni i bezpieczni: nieiaki Pow Ghautki hunt podniósł przeciw kompanii, i w obozie swoim inż liczy 50 t. zbroynego ludu.

Między rządem Hollenderskim i Amerykańskim stanął traktat przyjaźni i handlu, którym obie strony dla siebie uręczyły korzyści wzajemne. Anglicy z wieży Londyńskiej ognia dawali na pamiątkę wydarzenia osady Curassao. To nas cieszy przynajmniej, że pozbaweni od początku wojny handlu i wolnej żeglugi, nie przestaliśmy odbierać procenta należnego od kapitałów pożyczonych, od narodów z którymi wojnę prowadzić musimy; przez co się dzieje, że nawet w smutnych okolicznościach obywatele mają wiele gotowizny.

Gdy wielka flotta kupiecka Angielska z portu Cork wychodzić miała pod żagle, udał się do niej Admirał Gardner, przejrzał wszystkie okręta, wielu cudzoziemców, osob podejrzanych znalazł, zatrzymał, i odesłał do Londynu. O rozruchach Irlandzkich nie mam pewnego; kommissya w Sligo postanowiona do sądzenia winowajców dotąd jest czynną. Słychać, iż niektórym regimentom peszym w bliskości miasta Liverpool stojącym rząd kazał iść do tego miasta, zabierać się na statki, do Irlandyi pośpieszać. Senat Amerykański na przelozenie Prezydenta Jefferson wyrok zabraniający wprowadzania towarów Angielskich do kraju zawiesić kazał do d. 2 grudnia r. 1807. Wice Prezydent Burr jest sprowadzony do Washington,

WENE CYA d. 1 lutego. Patriarchą naszym został Biskup Vigevano. Gamboni. Pod Udine oboz wytknięty do którego wojska Francuzkie zgromadzać się zaczęły te naybardziej, które stały w Piemencie i Włochach północnych; obietnią jeszcze sprowadzić regimenta od gór Pirenejskich i z Neapolu. Naywyszim kommandantem wyznaczony G. Michaud którego miejsce Brune zastąpił w Hamburgu. Według iednych rozumienia, lud swoy poprowadzi przez Tirol do krajów Pruskich; zdaniem drugich do Dalmacyi, gdzie G. Marmont dla sił słabości nic przedsięwziąć nie może.

W Messynie było niedawno trzęsienie ziemi, kilka domów upadło, 25 osob życie utraciło. W Neapolu i Calabryi zdaje się panować spokojność; lecz rząd przygotowanie czyni do obrony przeciw nowemu ładowaniu, którem zagrażają bliżcy Anglicy i Sycyli-

czycowie. Admirał Sidney Smith ukaznie się często przy brzegach. Barbarzyńce Afrykańscy zbliżają się do portów Włoskich, naybardziej państwa kościelnego, z niemalą szkoda, większą mieszkańców trwoga. W Neapolu teatr S. Karola na większy i naypiękniejszy nowym sposobem oświecono i ozdobiono. Od 3 miesięcy panują tam ciągle wiatry zimne, przez co zagęściły się choroby, które ludu wiele zabrały. Same tylko dziś okręta Duńskie i Amerykańskie zawijają zwykły do Włoskich portów, utrzymują handel, i opatrnią mieszkańców produktami zamorskimi. Angielskie eskadry chociażby mogły, żadney przeszkody nie czynią tym żeglarzom. Wyspa Sardynia od czasu przemieszkiwania w stolicy Cagliari Króla swiego Wiktora Emmanuela, nową postać bierze, wszystko się polepsza pod rządem opatrzynym, krzewią się rękodzieła, wzrasta przemysł, rolnictwo wydaje plód obfitszy.

NANCY d. 10 lutego. Lat 30 panował w Lotaringii Król Stanisław Leszczyński. Znaiome są światu cnoty tego pana, poddaństwo jego opatrznością uszczęśliwione, w iednym z tutejszych Kościołów postawił o wspaniały monument, który miał zaświadczać na potomne wieki, iak wielka była dobroć rządcy, wdzięczność ludu. Jakobińska rewolucya wszystko zniszczyła, monument wyrzucony został z tej świątyni. Obywatele nasi przywrócić postanowili, zgodził się na to Minister Champagny, pochwalając gorliwość Lotaryńczyków oddających cześć winną pamiętce dobrego Monarchy, który był oyców naszych dobroczyńcą.

W mieście naszym znajduje się teraz August X. Pruski, życie okazałe, ma przy sobie do 400 Oficjyerów, którzy dwa razy co tydzień zgromadzaią się na wielkim rynku, i dają muzykę wojskową.

COPPENHAGA d. 2 lutego. Wojska Szwedzkie nie przestają zgromadzać się do Scania, z kądem otwarcie żeglugi wiosenney na morze Bałtyckiem przeysć mają do Limeranii, dla zasilenia ziomek brojących Stralsundu. Król Gustaw Adolf zamysła w tymże czasie udać się do tej twierdzy, i oglądać przygotowania zrobione do odparcia nieprzyaciół. Colberg ieszcze nie jest obleżony przez wojska Badeńskie i drugich Federatów Renu.

Rząd nasz zdaje się podziśdzień trwać statecznie w obojętności raz obroney; czyni iednak obronne wyprawy; granice kraju Holsztyńskiego od ściany Niemiec iey osadzone są licznym żołnierzem w portach naprawuicemy, uzbraiamy wojenne okręta; batterye nadmorskie w stolicy naszej Cronenburgu, nad cieśniną Sund opatrzone do potrzeby, słychać nawet, że podobnym sposobem obwarowane będą wszystkie miysca i wyspy w Belcie większym i mniejszym, które dy łatwiej flotty przechodzić mogą.

MEDIOLAN d. 2 lutego. Kraiowi naszemu kazano dostarczyć 4500 rekrutów na dopełnienie armii Włoskiej. Wszystkie półki dotąd nie użyte w polu, ruszyły z garnizonów, zmierzając do obozów wytkniętych w Friulu. Francuzkie spodziewane z Piemontu, departamentów południowych od gór Pirenejskich ieszcze nie przyszły. Trudno jest wierzyć pogłosce, że Król Katolicki postanowił do Włoch przesłać 25 t. żołnierza Hiszpańskiego. Dywizya G. O Faril dawniej sprowadzona do Etruryi w liczbie 6 t. spokojnie dotąd stoi w Livornie załoga i miastach bliżkich.